

Sisävesien matkaveneilyreitistöt Kainuu

Kehittämissuunnitelma

Suomen Moottoriveneliitto
Suomen Purjehtijaliitto

Merenkulkulaitos
Väyläosasto

Helsinki 1995

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE	3
JOHDANTO	4
1 YLEISTÄ	5
1.1 Reitit ja väylät	5
1.2 Satamaverkosto	5
1.3 Tiedottaminen veneilijöille	5
2 REITTIKUVAUKSET	6
2.1 Oulujärvi	6
2.2 Sotkamon reitti	6
2.3 Hyrynsalmen reitti	7
3 REITTIEHDOTUKSIA	8
4 SATAMAEHDOTUKSIA	9
LIITTEET	
Lausunnonantajat	13
Ehdotukset Kainuun alueen matkaveneilyreitistöksi	14
Venesatamaryhmän venesatamien satamaluokitus	24
Oulujärven 16 m:n alikulkukorkeuden runkoreitistö	26

ESIPUHE

Syksyllä 1991 veneilyjärjestöt laativat Suomenlahden matkaveneilyreitistön kehittämissuunnitelman, joka julkaistiin Uudenmaan seutukaavaliittojen julkaisusarjassa keväällä 1992. Jatkona tälle Suomen Moottoriveneliiton matkaveneilytoimikunta ja Suomen Purjehtijaliiton purjeveneilytoimikunta ovat laatineet esillä olevat sisävesien matkaveneilyreitistöt, jotka toimittaa ja julkaisee merenkulkuhallitus. Paikallisen retkiveneilyn ja melonnan tarpeet on jätetty käsittelyn ulkopuolelle.

Suunnitelman tarkoituksena on olla apuna sisävesien veneilyn kehittämisessä ja eri viranomaisten ja tahojen jatkotyöskentelyssä. Suomen Moottoriveneliitto ja Suomen Purjehtijaliitto luovuttivat suunnitelman merenkulkuhallituksen väyläosaston käyttöön lausuntojen hankkimista varten, jotka pyydettiin eri tahoilta kesällä 1992. Annettujen lausuntojen perusteella Suomen Moottoriveneliitto ja Suomen Purjehtijaliitto muokkasivat esityksensä ja esittävät sen asianomaisten käyttöön. Suunnitelman pohjalta liitot ovat valmiit yhteistyössä viranomaisten kanssa laatimaan tarvittavat matkaveneilyreitistön esitteet ja yksityiskohtaiset toteuttamissuunnitelmat käyttäen apunaan seurojen paikallisasiantuntemusta.

Helsingissä 22.11.1994

Suomen Moottoriveneliitto
Suomen Purjehtijaliitto

Vuonna 1990 laaditun sisävesien veneväyläohjelman 1990-97 lähtökohtana olivat paikalliset tarpeet veneilyn kehittämiseksi. Tässä julkaisussa puolestaan esitetään kokonaisuutena matkaveneilyn tarvitsemat väylät, reitit ja satamat. Reitti- ja satamaehdotuksiin on koottu ne toimenpiteet, joita tarvitaan koko sisävesialueen kattavan matkaveneilyreitistön aikaansaamiseksi. Nämä toimenpiteet ovat osittain samoja kuin edellä mainitun veneväyläohjelman tavoitteet.

Reitti- ja satamaehdotukset ovat veneilyliittojen tekemiä ehdotuksia. Niiden mahdollinen toteuttaminen kuuluu osittain eri viranomaisille ja kunnille. **Tässä yhteydessä ei ole otettu kantaa yksittäisten ehdotusten toteuttamismahdollisuuksiin, -kustannuksiin tai -aikatauluun.** Jatkotyönä satamaehdotukset priorisoidaan ryhmittelemällä ne tärkeys- ja kiireellisyysluokkiin.

Helsingissä 7.4.1995

Merenkulkuhallitus

JOHDANTO

Kainuun vesistö ja venesatamat ovat matkaveneilyn osalta vielä varsin kehittämättömiä. Sopivista käyntisatamista on pitkään ollut puutetta. Kuntalaiset ovat päässeet vesille, mutta enimmäkseen vain pienillä, telarannoille vedettävillä veneillä. Venekannan ja veneiden koon kasvaessa sopivien venepaikkojen määrä on jäänyt pahasti jälkeen. Paikoitellen veneilyyn on kuitenkin panostettu hyvin tuloksin.

Kainuun väylä- ja reittiverkosto on hajanainen, eikä houkuttele veneilijää tekemään pitkiä venematkoja. Toisaalta alue on sen verran suppea, että varsinkin moottoriveneillä ehtii yöksi takaisin. Mielekkään matkaveneilyalueen luomiseksi ja turvallisten venereittien laatimiseksi olisi Oulujärven luotauksia päivitettävä, Sotkamon ja Hyrynsalmen reitit kunnostettava sekä järjestettävä ohitusmahdollisuuksia lukuisille voimaloille ja koskille.

Käyntisatamien osalta tilanne on määrällisesti hyvä, mutta niiden taso on huono. Jotta saataisiin veneilijät viihtymään satamissa, satamien palveluja on kehitettävä vastaamaan veneilijöiden tarpeita. Ei voida olettaa, että satamanpitäjä tai paikkakunta saisi satamasta tuloja, jos rantaan on vaikea päästä tai jos veneilijöille ei ole mitään palveluita. Suurin puute on polttoainejakelun puutteellinen järjestely. Veneilijät joutuvat kuljettamaan polttoaineen vesillä mukana irtosäiliöissä, mikä on aina riskitekijä ympäristölle. Ei ole myöskään mielekästä rakentaa kiinteitä polttoainejakelupisteitä kovinkaan tiheästi. Paras ratkaisu olisi sopia valittujen polttoainemasemien kanssa siitä, että ne hankkisivat pyörillä liikkuvia mittareita. Niitä voitaisiin käyttää myös muiden polttoainetta tarvitsevien palvelemiseen.

Matkaveneilijän kannalta nykyinen satamaverkosto on sangen puutteellinen, ja sen kehittäminen kaipaava järjestelmällistä suunnittelua. Matkaveneilyn järjestelmällisen kehittämisen turvaamiseksi olisi lähinnä valtion ja kuntien sovittava selkeät säännöt eri toimenpiteiden kustannusvastuusta. Tämä koskee erityisesti väyliä ja reittien rakentamista ja kunnossapitoa sekä matkaveneilyä palvelevan jätehuoltoverkon aikaansaamista ja ylläpitoa.

Kainuun matkaveneilyn suunnittelu kärsii lisäksi tietojen puutteesta. Selvää kuvaa venekannasta ei ole, eikä kukaan ole tutkinut, mitä kainuulainen veneilijä alueeltaan haluaa. On tyydytty viittaamaan Turun yliopiston suorittamiin Saaristomeren matkaveneilyselvityksiin, jotka eivät anna oikeaa kuvaa tilanteesta Kainuussa.

Suomen Moottoriveneliitto ja Suomen Purjehtijaliitto ovat laatineet Kainuun matkaveneilyreitistön kehittämissuunnitelmansa ajatellen

–veneilijää, joka kaipaava opastusta antoisien reittien ja satamien löytämiseksi. Tottunut matkaveneilijä löytää tarvitsemansa, joskin hänkin kaipaava yöpymiseen soveltuvia käyntisatamia.

–veneliikenteen suuntautumista erilaisille väylille ja reiteille sekä satamapaikkoihin siten, että samalla voidaan ottaa huomioon luonnon tarpeet.

–suunnittelun ja taloudellisten voimavarojen ohjaamista oikeille alueille.

1 YLEISTÄ

1.1. REITIT JA VÄYLÄT

Kainuun matkaveneilyreitistö on jaettu kolmeen osaan. Erillisinä kokonaisuuksina käsitellään Oulujärvi sekä Sotkamon ja Hyrynsalmen reitit. Nykyiset väylät ja reitit on säilytettävä kulkukelpoisina erilaisille veneille, eikä niitä saa sulkea matalin silloin tai johdoin.

Merenkulkuhallituksen vahvistamassa sisävesistöjen veneväyläohjelmassa 1990-97 on alueelle suunniteltu turvallisuutta parantavia reittejä, joiden toteutus odottaa rahoitusta.

Seuraavissa reittikuvauksissa ei eritä poikkeuksia lukuunottamatta ole käsitelty venereittejä, jotka palvelevat lähinnä paikallisia tarpeita.

1.2 SATAMAVERKOSTO

Satamien osalta voidaan todeta, että verkosto on yleisesti ottaen tyydyttävä. Tosin retkisatamia voisi olla enemmän. Satamatoiminnat ehdotetaan keskitettäväksi jo käytössä oleville alueille lisäämällä niiden palveluvarustusta.

Satamakäsitteet ovat ympäristöministeriön ohjeen (Venesatamien luokitus, 2. painos, ohje 7/1993) mukaiset. Tiedot nykytilanteesta pohjautuvat ympäristöministeriön valvoman Venesatamaryhmän tiedostoon (liite 3).

Esityksessä on päädytty seuraavanlaiseen satamaverkoston runkoon:

–**vierassatamia** yhden päivamatkan päähän toisistaan. Mikäli purjeventeitä pidetään mittana, tämä tarkoittaa noin 15–20 mpk:n välejä. Kainuun alueella vierassatamien tarve ei toistaiseksi ole yhtä suuri vähäisen veneilijämäärän takia.

–**palvelusatamien** keskinäinen etäisyys olisi noin 10 mpk. Kaikissa palvelusatamissa ei tarvitse olla yöpymismahdollisuuksia. Osassa riittää palvelujen läheisyys.

–**vieraslaitureita** voisi olla vierassatamien ja palvelusatamien välissä siten, ettei eri satamien etäisyys ole yli 10 mpk. Osassa voisi olla mahdollisuus yöpymiseen veneessä tai maissa.

–**retkisatamia** voisi olla suurten taajamien ulkopuolella noin 10–15 mpk:n välein. Matkaveneilyn tarpeisiin olisi syytä varata sopivia rantautumispaikkoja myös päiväsaikaan tapahtuvaan lepäämiseen. Taajamien läheisyydessä on lisäksi oltava retkisatamia myös lyhytaikaista veneretkeilyä varten.

–**suojasatamia** on varattava ainakin suurten ja avonaisten osuukien molemmin puolin.

1.3 TIEDOTTAMINEN VENEILIJÖILLE

Suunnitelmasta olisi tiedotettava eri käyttäjäryhmille jo tässä vaiheessa eri tavoin niiltä osin, kuin reittejä ja satamia on tällä hetkellä olemassa. Tietoja voisi julkaista veneilyjärjestöjen ja muissa venealan lehdissä ja matkailumainoksissa.

Merenkulkuhallitus merkitsee väylät ja reitit sisävesikarttoihin ja reittiselosteisiin sekä julkaisee satamien palvelutiedot satamakirjassaan.

Vieraslaitureista sekä retki- ja suojasatamista saa julkaista tietoja vain omistajien luvalla.

2 REITTIKUVAUKSET

2.1 OULUJÄRVI (liite 2)

Oulujärven matkaveneily on lähinnä liikkumista lännestä itään ja päinvastoin. Matkalla pysähdytään rantautumiseen sopivilla paikoilla. Myötäpäivään Vaalan Saharannan vieraslaiturilta (5053) lähtien reittiehdotus on seuraavanlainen:

Veneiltäessä Saharannasta kaakkoon kohti Manamansaloa Niskanselän pohjoisosassa on neljä saarta, joihin metsähallitus on rakentanut retkisatamat: Honkinen (5057), Ylä-Mulku (5065), Kaarresalo (5069) ja Kuostonsaari (5089). Lisäksi Kainuun vesi- ja ympäristöpiiri on rakentanut retkisatamat Niskanselän Reimikariin (5061) ja Karhusaareen (5081). Matkalla voi poiketa myös Jaalanganlahdessa. Manamansalon ja Kuostonsaaren lähivesillä on syytä varautua väistämään seisovia kalanpyydyksiä. Kuostonsaarta vastapäätä on Kiloniemen kalasatama (5085), josta pääsee Kaivannon kautta Ärjänselälle. Heti Kaivannon jälkeen voi käydä Manamansalon Martinlahden palvelusatamassa (5100).

Ärjänselältä Neuvosenniemen ja Toukansaaren välistä pääsee Paltaselälle ja edelleen Melalahden vieraslaituriin (5174). Ennen Oulujärven koillista päätepistettä Paltamoa voi poiketa Mulkkusaarten retkisatamassa (5178). Paltamossa palveluja voi hakea Käärmeniemen vieraslaiturilta (5188) käsin. Yöpyä voi Metelinniemen vieraslaiturissa (5186).

Paltamosta Kajaaniin reitti kulkee valaistua väylää. Veneiltäessä päiväsaikaan voidaan poiketa Mieslahdessa ja Jormuanlahdessa. Aivan Kajaanin keskustaan ei kuitenkaan pääse matalan sillan takia. Sillan luona Kajaanin vieraslaiturilla (5164) on joitakin vieraspaikkoja. Kajaanista palataan takaisin Paltaselälle ja edelleen Toukansaaren ja Neuvosenniemen välistä Ärjänselälle. Heti Toukansaaren jälkeen on Koutalahden kalasatama, jota vastapäätä sijaitsee kaunis Ärjänsaari. Saaren lähivesillä on syytä varautua väistämään seisovia kalanpyydyksiä.

Ensimmäiset satamat etelärannalla ovat Vuottolahden pohjukassa oleva Kirppuniemen satama (5134), Kuusirannan kalasatama (5130) ja Vuolijoen itärannalla oleva kotisatama (5127). Käkisaaren edustalla voi pysähtyä Honkisen retkisatamaan (5125). Manamansalon itärannalla on Rytölähden kalasatama ja vieraslaituri (5123). Alasalmen kautta reitti kulkee Haiskinselälle ja edelleen Niskanselälle, jolta voi poiketa Säräisniemen koillisrannalla sijaitsevaan Ruununtörmän palvelusatamaan (5073). Tämän jälkeen saavutaan jälleen lähtöpaikkaan Saharantaan.

2.2 SOTKAMON REITTI (liite 2)

Sotkamon reitille voi lähteä Kajaanin Suvantorannan (5200) tai Kuluntalahden vieraslaitureilta. Ensimmäisenä maihinnousupaikkana voi olla Rehjansaaren retkisatama (5220). Nuasjärven koillisnurkassa sijaitseva Naapurinvaaran lomakylän laituri on myös veneilijöiden käytössä. Palveluja löytyy Pirttijärven palvelusatamasta (5250). Reitiltä voidaan poiketa 4,7 m:n sillan

alitse Sapsojärvelle, jonka perukassa Kallioniemen uimarannan kohdalla on kalliossa veneen kiinnityspisteitä. Mikäli vene mahtuu Kuolasalmen 1,5 m:n sillan alitse, kannattaa poiketa Kiantajärven eteläosassa sijaitsevassa Selkäsaaressa.

Reitti jatkuu Pirttijärveltä pohjoiseen. Kaitainsalmessa voi käydä kaupassa, jos kiinnittyy tukkinippujen pudotuspaikalle. Iso-Kiimasella voi nousta maihin joko Lehtosaaressa tai Karppasaaressa. Iso-Kiimasen ylityksen jälkeen reitillä ovat esteenä Kallioisen ja Katerman vesivoimalaitokset.

Voimalaitosten jälkeen reitti jatkuu Ontojärvelle, jossa voi nousta maihin metsähallituksen varustamiin saariin: Ärjä, Mulkkusaaret, Ylä-Honkinen ja Halonen. Ontojärven itäpäästä joudutaan kulkemaan vuolaassa vastavirrassa Kuhmon keskusta, jossa voi pistäytyä Maakunnan rannan laivalaiturilla. Reitiltä voidaan poiketa kaakkoon ja käydä hotelli Kalevalan laiturilla Lammasjärven rannalla. Lammasjärvellä voidaan poiketa myös Kuikkasaareen.

Reitti jatkuu pohjoiseen melko avonaisen Lammasjärven yli, jonka pohjoisrannalla voidaan poiketa Lentuankosken leirintäalueen rantaan. Mikäli jatketaan matkaa edelleen, vene on vedettävä siirtorataa pitkin Iso-Lentuan kosken ohi. Lentuan eteläpäässä on vieraslaituri (5340). Metsähallitus on rakentanut Lentualla nuotiopaikkoja Pukkisaareen, Selkäsaareen, Salonsaaren Lehonnenään, Kotasaaren kaakkoisniemelle ja Kotasaaren Vetotaipaleeseen. Lentuan pohjoispäässä on vene jälleen vedettävä joko Kaarneen tai Juttuajärven siirtorataa pitkin. Kaarneen radan jälkeen reitti alittaa 2 m:n sillan ja ohittaa Nivan maihinnousupaikan ennen, kuin se yhtyy Juttuajärven yli tulevaan reittiin.

Reitti kulkee pohjoiseen avointa Iivantiiraa pitkin Lentiiranjoelle. Jokiosuudella voidaan poiketa Ränkänsaaren ja Lentiiranjoen autiotuvissa tai Lentiiran lomakylän laiturilla (5380). Sotkamon reitin päätepiste on Lentiiran kylässä, missä palvelut ovat kävelyetäisyyden päässä.

2.3 HYRYNSALMEN REITTI (liite 2)

Paltamosta pääsee periaatteessa Kiehimäjokea pitkin Ristijärvelle ja edelleen Emäjokea pitkin Hyrynsalmen kautta Suomussalmelle. Tällä hetkellä väylä ei kuitenkaan ole koko matkaltaan kulkukelpoinen. Kunnostamalla jokiosuuksia ja suunnittelemalla vesivoimalaitosten ohituksia saataisiin kulkukelpoinen reitti Kiantajärvelle.

Kiantajärven veneilyn lähtöpaikkana on Ämmänsaaren venesatama (5400), josta voidaan poiketa luoteeseen Niettussaareen ja Turjanlinna. Reitiltä voidaan poiketa myös kaakkoon Kärrysniemen leirintäalueelle (5430). Kuljettaessa pohjoiseen voidaan kiinnittyä joko Suomussalmen kirkonkylän rantaan (5440) tai Kirkkoniemen museon sillan vieraslaituriin (5445).

Reitti jatkuu edelleen pohjoiseen. Salonsaaren kohdalla reitti jakautuu kahteen haaraan. Itäiseltä haaralta voi poiketa Virtasalmen kalasatamaan (5465) matkalla Juntusrannan kylään (5485). Läntinen haara päättyy Kiannanniemen vieraslaituriin (5495). Kummankin haaran päätepisteessä voi käydä kaupassa.

3. REITTIEHDOTUKSIA

Kainuun matkaveneilyreitistön saattamiseksi käyttökelpoiselle tasolle esitetään seuraavia toimenpiteitä:

- V1 Järvimatkailuun kuuluu tulevaisuudessa myös trailerveneily, jota varten olisi varattava riittävästi henkilöautokäyttöön soveltuvia veneluiskia sekä autoille ja trailereille pysäköintitilaa.
- V2 Olisi tutkittava mahdollisuuksia avata veneyhteys Pohjanlahden ja Oulujärven välille.

Oulujärvi

- V3 Vanhat uittolaitteet ovat monin paikoin vaaraksi veneilylle, minkä takia ne on välittömästi poistettava muun muassa Kaivannon salmesta, Kajaanin joesta, Kiehimän joesta, Mieslahdesta ja Vaalankurkusta.
- V4 Runkoreitistöä ei saa sulkea matalilla silloilla tai johdoilla.
- V5 Pääväylien valaiseminen olisi ulotettava Paltamon ja Kajaanin välin lisäksi myös muulle järviolueelle kuten Vaalaan Kaivannon ja Alasalmen kautta.
- V6 Runkoreitistöstä olisi rakennettava merkittyjä reittejä sivuilla oleviin satamiin. Ne olisi merkittävä vähintään kummeleilla sekä vaaralliset kivet ja matalat viitoin. Lateraaliviittojen käyttöä kapeikoissa olisi turvallisuussyistä lisättävä.
- V7 Merikarttasarja olisi saatettava pikaisesti ajantasalle ja vastaavalle tasolle kuin merialueen karttasarjat.

Sotkamon reitti

- V8 Olisi selvitettävä mahdollisuudet yhdistää Oulujärvi ja Sotkamon reitti. Vaihtoehtoina voisivat olla sulku Kajaanin kaupungin kohdalla, veneraide Yhtyneitten rannasta Petäisenniskaan tai järjestetty, toimiva maantiekuljetus.
- V9 Kallioisen ja Katerman vesivoimalaitosten ohittamista varten olisi suunniteltava yksinkertainen veneitten siirtotapa.
- V10 Veneilyä vaikeuttavien koskien ohittamista varten olisi suunniteltava yksinkertainen veneitten siirtotapa.
- V11 Iso-Saprojärven ja Kiantajärven välissä olevaa Kuolasalmen siltaa olisi korotettava tai se olisi muutettava avattavaksi.
- V12 Sotkamon reitistä olisi tehtävä veneilykartta samalla, kun väylien merkintää parannetaan.

Hyrynsalmen reitti

- V13 Jokiosuus Paltamosta Ämmänsaareen olisi toteutettava veneilykelpoiseksi Kainuun ympäristökeskuksen laatimien kunnostussuunnitelmien pohjalta.
- V14 Olisi selvitettävä mahdollisuus rakentaa venereitti Niskanselältä Oraviselän kautta Mikkolanlahdelle.
- V15 Ruhtinansalmen siltaa olisi korotettava.
- V16 Hyrynsalmen reitistä on tehtävä veneilykartta samalla, kun väylien merkintää parannetaan.

4. SATAMAEHDOTUKSIA

Alla olevassa luettelossa on esitetty vain uudet ja kehitettävät satamat. Kaikki luokitellut venesatamat ovat liitteen 3 käyntisatamaluettelossa.

Kehitettävät satamat on merkitty kansallisella satamanumerolla, mikäli satama on luokiteltu ympäristöministeriön ohjeen 7/1993 mukaan ja otettu käyntisatamaluetteloon. Olemassa olevat käyntisatamaluettelon ulkopuoliset kehitettävät satamat on merkitty – ja uudet satamat on merkitty +. Kaksi viimeksi mainittua satamatyyppiä on lisäksi numeroitu juoksevasti.

Esitetty vähimmäistavoite on laadittu pitäen silmällä eri satamien kannattavuutta. Mikäli satamat ovat liian lähellä toisiaan, veneilijöitä ei riitä kaikkiin satamiin. Nykyisten, rannan läheisyydessä olevien kauppojen, kahviloiden ja kioskien ym. toimintaa olisi tuettava mahdollistamalla rantaan pääsy veneellä merkitsemällä vähintään venereitti ja toteuttamalla yksinkertainen maihinnousumahdollisuus. Se voi olla esimerkiksi kevyt laituri tai tappeja rannalla.

Kainuun nykyinen venekanta ei edellytä täysmittaista satamien rakentamista, vaan satamia on kehitettävä sitä mukaa, kuin veneilyn tarpeet sitä edellyttävät.

Kaikki metsähallituksen ja Kainuun ympäristökeskuksen rakentamat maihinnousupaikat olisi luokiteltava retkisatamiksi ja merkittävä alueen merikarttoihin.

Oulujärven retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelmaa laadittaessa olisi otettava huomioon matkaveneilijöiden ja muiden vesilläliikkujien maihinnousumahdollisuudet.

Vierassatamaverkoston uudet ja kehitettävät satamat:

Oulujärvi

- 5073 Vaala, Ruununtörmä, toiminnan uudelleen käynnistäminen
- 5100 Vaala, Martinlahti, kehittäminen laadittujen suunnitelmien pohjalta
- 1 Kajaani, Laivaranta, kehittäminen peruspalvelut rantaan, ilkeiden estävä sillan
avausjärjestely
- 5186 Paltamo, Metelinniemi, matkailukeskuksen yhteyteen

Sotkamon reitti

- 5200 Kajaani, Suvantoranta, kehittäminen kaikin puolin, polttoaineen sijoitus Petäisenniskan kotisatamaan
- 5230, 5235 Sotkamo, Jäätiönlahti, kehittäminen, joko Katinkullan lomakylän tai hotelli Suvikkaan alue
- 5320 Kuhmo, Maakunnan ranta, laivalaiturin kehittäminen veneilykäyttöön

Hyrnsalmen reitti

- 5400 Suomussalmi, Ämmänsaari, laivalaiturin kehittäminen veneilykäyttöön

Yöpymismahdollisuuksin varustettuja palvelusatamia olisi oltava vierassatamien välillä, jolloin sopivia alueita ovat:

Oulujärvi

- 5053 Vaala, Saharanta
- 5127 Vuolijoki
- 2 Kajaani, Paltaniemi, palvelujen kehittäminen kaikin puolin, tuloväylän suojaaminen aallokolta
- 3 Paltamo, Kiehimäjoki, länsirannan kotisataman kehittäminen kaikin puolin

Sotkamon reitti

- 5250 Sotkamo, Pirttijärvi
- 4 Kuhmo, Lentiira, kotisataman kehittäminen kaikin puolin

Hyrnsalmen reitti

- + 5 Ristijärvi, kirkonkylä
- + 6 Hyrnsalmi, Saukkoniemi
- 5440 Suomussalmi, Harakanranta, parantaminen: vieraspaikkojen varaaminen
- 5485 Suomussalmi, Juntusranta, parantaminen: vieraspaikkojen varaaminen

Palvelusatamia ilman yöpymismahdollisuuksia:**Oulujärvi**

- 5174 Paltamo, Melalahti

Sotkamon reitti

- 5210 Kajaani, Petäisenniska, kehittäminen kaikin puolin

Vieraslaitureita olisi varattava seuraaville alueille, ja mikäli mahdollista niissä olisi oltava mahdollisuus yöpyä:

Oulujärvi

- 5104 Vaala, Teeriniemi, leirintäalue
- + 7 Vaala, Jaalangan lahti, kioskin ranta
- 5130 Vuolijoki, Kuusiranta
- + 8 Paltamo, Mieslahti, pudotuspaikan kohta
- + 9 Paltamo, Pehkolanlahti, pudotuspaikan kohta
- + 10 Kajaani, Jormuanlahti, kioskin ranta
- 11 Kajaani, Koutalahti, kalasataman parantaminen veneilykäyttöön

Sotkamon reitti

- + 12 Korholanmäki
- 5240 Sotkamo, Rannankylä, kehittäminen
- 13 Sotkamo, Kaitainsalmi, maihinnousumahdollisuuden järjestäminen
- 14 Haapala
- + 15 Kallioinen, voimalaitoksen alue
- 16 Kuhmo, Tervasalmi, levähdysalueen kehittäminen
- + 17 Kuhmo, Jämäslahti
- 5325 Kuhmo, Kalevalanranta, laivalaiturin kehittäminen veneilykäyttöön
- 18 Kuhmo, Lentuankosken leirintäalue
- 5340 Kuhmo, Lentuankoski
- + 19 Kuhmo, Niva, matkaveneilyn tarpeiden huomioon ottaminen

Hyrnsalmen reitti

- + 20 Paltamo-Ämmänsaari välinen alue, maihinnousumahdollisuudet paikkoihin, missä on tarjolla majoitus- ja/tai ravitsemispalveluja
- 5465 Suomussalmi, Virtasalmi, kalasataman parantaminen veneilykäyttöön
- 5495 Suomussalmi, Kiannanniemi, kalasataman parantaminen veneilykäyttöön

Lisäksi olisi selvitettävä mahdollisuudet rakentaa laituri/laiturit eri matkailuyritysten yhteyteen.

Retkisaatamia olisi yleensä varattava kaikkialle, missä vapaita, kyseisiksi satamiksi sopivia paikkoja vielä on. Erityisesti kuntien virkistysalueet, jotka sopivat veneilyyn, on luokiteltava retkisaatamiksi. Lisäksi eri kaavoissa ja suunnitelmissa vesitse tapahtuvaan retkeilyyn varatut alueet olisi luokiteltava retkisaatamiksi. Kaikkien satamien ei tarvitse sopia yöpymiseen. Osa voi toimia rantautumispaikkoina päiväsaikaan. Pääpainon on oltava seuraavilla alueilla:

Oulujärvi

- + 21 Munaluoto
- 22 Kajaani, Toukansaari, kehittäminen: peruspalvelut ja maihinnousumahdollisuus

Sotkamon reitti

- 5220 Rehjansaari, kehittäminen: peruspalvelut
- 23 Selkäsaari, luokitus
- 24 Lehtosaari, luokitus
- 25 Karppasaari, luokitus
- 26 Ärjänsaari, luokitus
- 27 Mulkkusaari, luokitus
- 28 Ylä Honkinen, luokitus
- 29 Halonen, luokitus
- 30 Kuikkasaari, luokitus
- 31 Pukkisaari, luokitus
- 32 Honkisaari, luokitus
- 33 Ukonsaari, luokitus
- 34 Salonsaari, luokitus
- 35 Ränkänsaari, luokitus
- 36 Lentiiranjoen kämpän alue, luokitus

Suojasatamia on ehdottomasti varattava suurten selkien molemmin puolin ja avonaisten väyläosuksien varrelle. Tärkeimmät kohteet ovat:

Oulujärvi

- 37 Vaala, Äpätinniemi, suojasatamatoiminta saatava viralliseksi
- 38 Vaala, Alasalmi
- 39 Vaala, Kaivanto, suojasatamatoiminta saatava viralliseksi
- + 40 Paltamo, Lehtonen

LAUSUNNONANTAJAT

LIITE 1

Hyrynsalmen kunta
Kainuun liitto (lausunto annettu)
Kainuun luonnonsuojelupiiri (lausunto annettu)
Kainuun vesi- ja ympäristöpiiri (lausunto annettu)
Kajaanin kaupunki (lausunto annettu)
Kuhmon kaupunki (lausunto annettu)
Metsähallitus virkistyspalvelut (lausunto annettu)
Oulun kalastuspiiri (lausunto annettu)
Oulun lääninhallitus, ympäristönsuojelutoimisto (lausunto annettu)
Paltamon kunta (lausunto annettu)
Pidä saaristo siistinä
Pohjanlahden merenkulkupiiri (lausunto annettu)
Pohjanlahden merenkulkupiiri, Oulun alue
Ristijärven kunta
Sotkamon kunta (lausunto annettu)
Suomen kalamiesten keskusliitto, Kainuun kalamiespiiri (lausunto annettu)
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomussalmen kunta
Tielaitos, Kainuun tiepiiri (lausunto annettu)
Vaaan kunta
Vesi- ja ympäristöhallitus (lausunto annettu)
Vuolijoen kunta

EHDOTUS KAINUUN MATKAVENEILYREITISTÖKSI

LIITE 2

Liitekarttoihin on merkitty eri reittivaihtoehtojen kulku ja satamat seuraavasti:

REITIT:

 reitti, olemassa oleva

 reitti, ehdotus

KÄYNTISATAMAT:

⊙	vierassatama
P	palvelusatama
V	vieraslaituri
R	retkisarvama

MUUT SATAMAT:

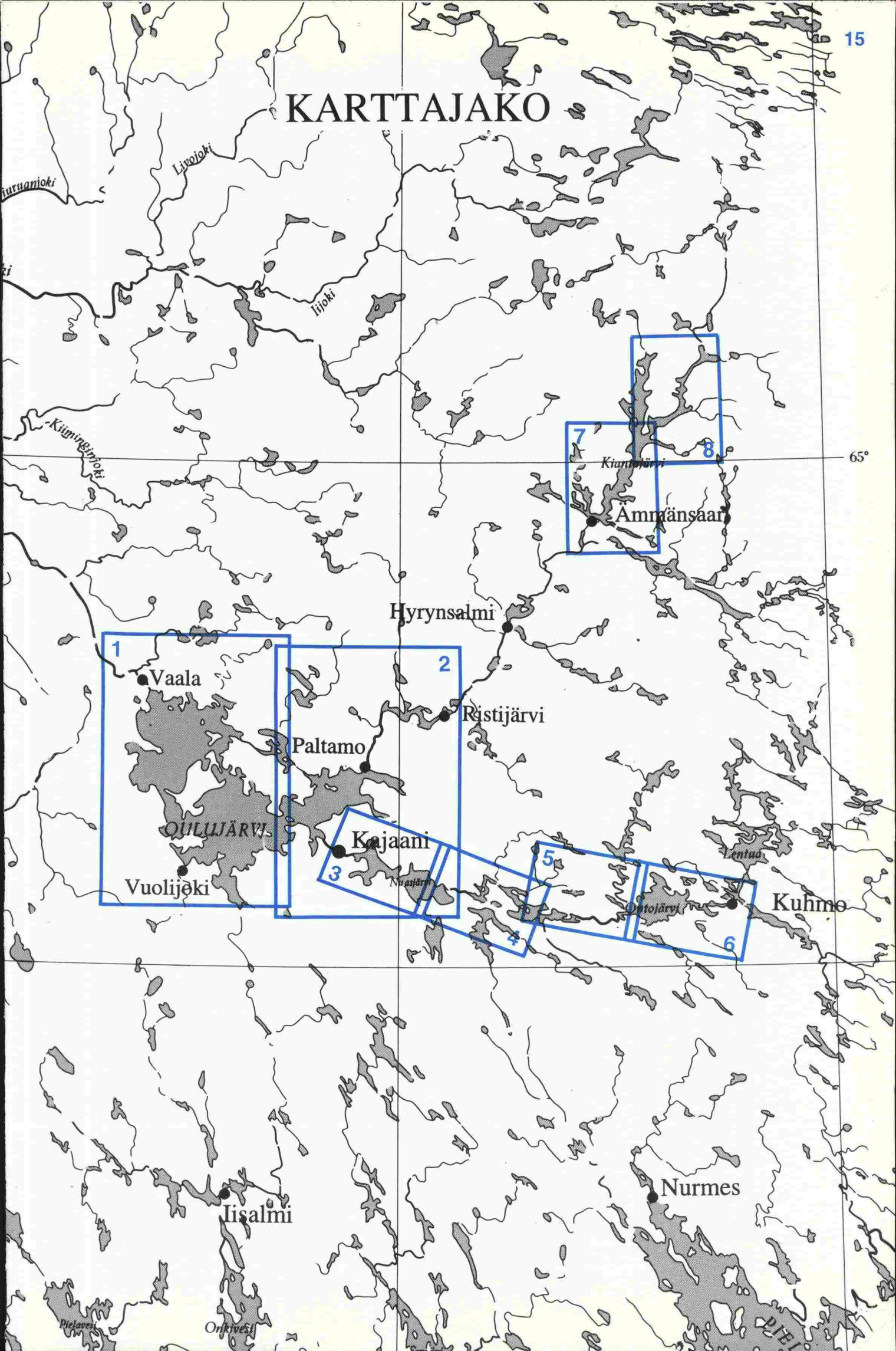
Ko	kotisarvama
S	suojararvama
K	kalasarvama

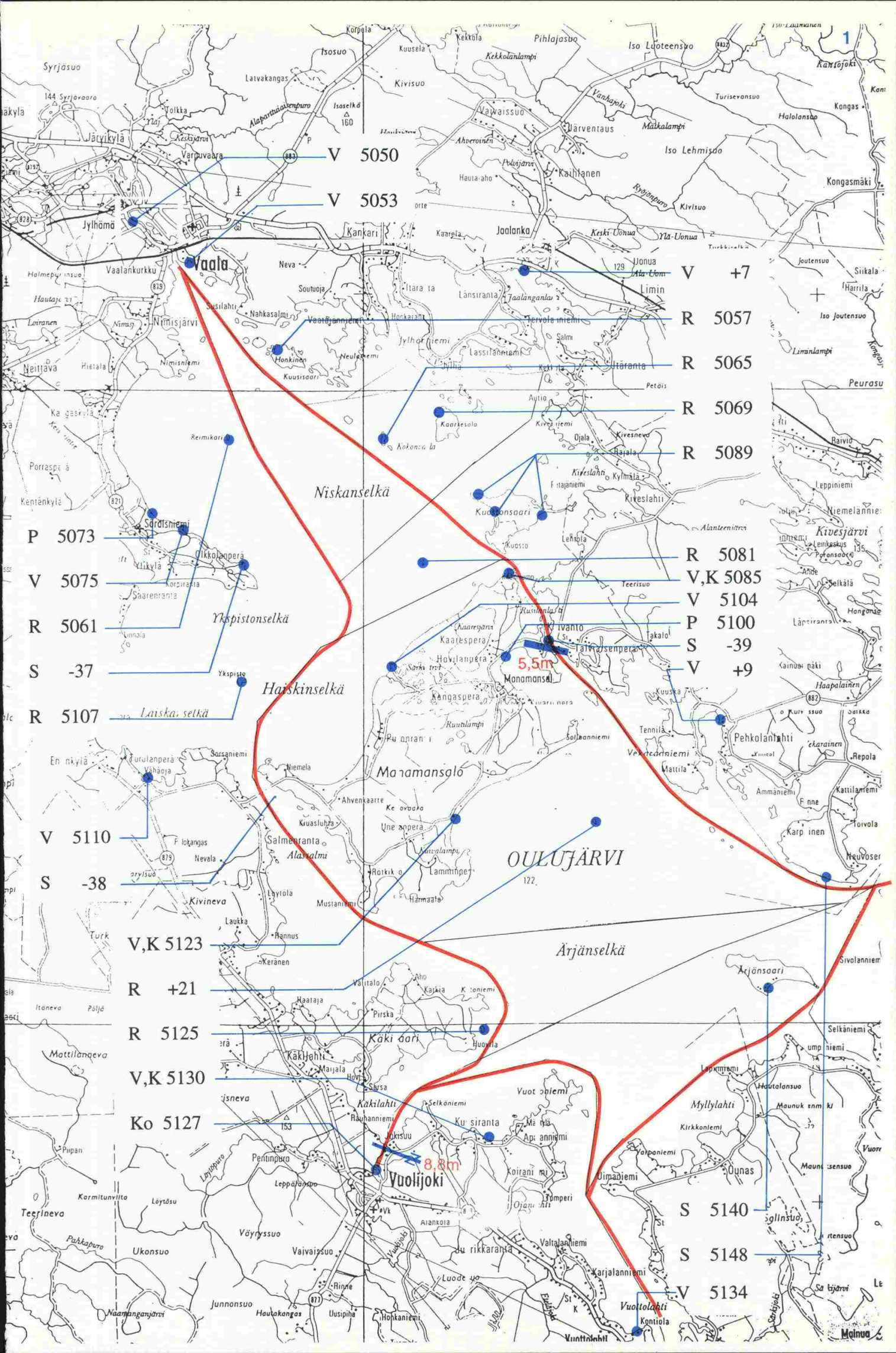
Venesatamaryhmän luokittelemat satamat on merkitty satamanumeroilla (5000–5999) (liite 3). Luokittelemattomat uudet satamat on merkitty plusmerkillä ja luokittelemattomat kehitettävät satamat miinusmerkillä. Kaikki luokittelemattomat satamat on lisäksi numeroitu juoksevasti (1–40).

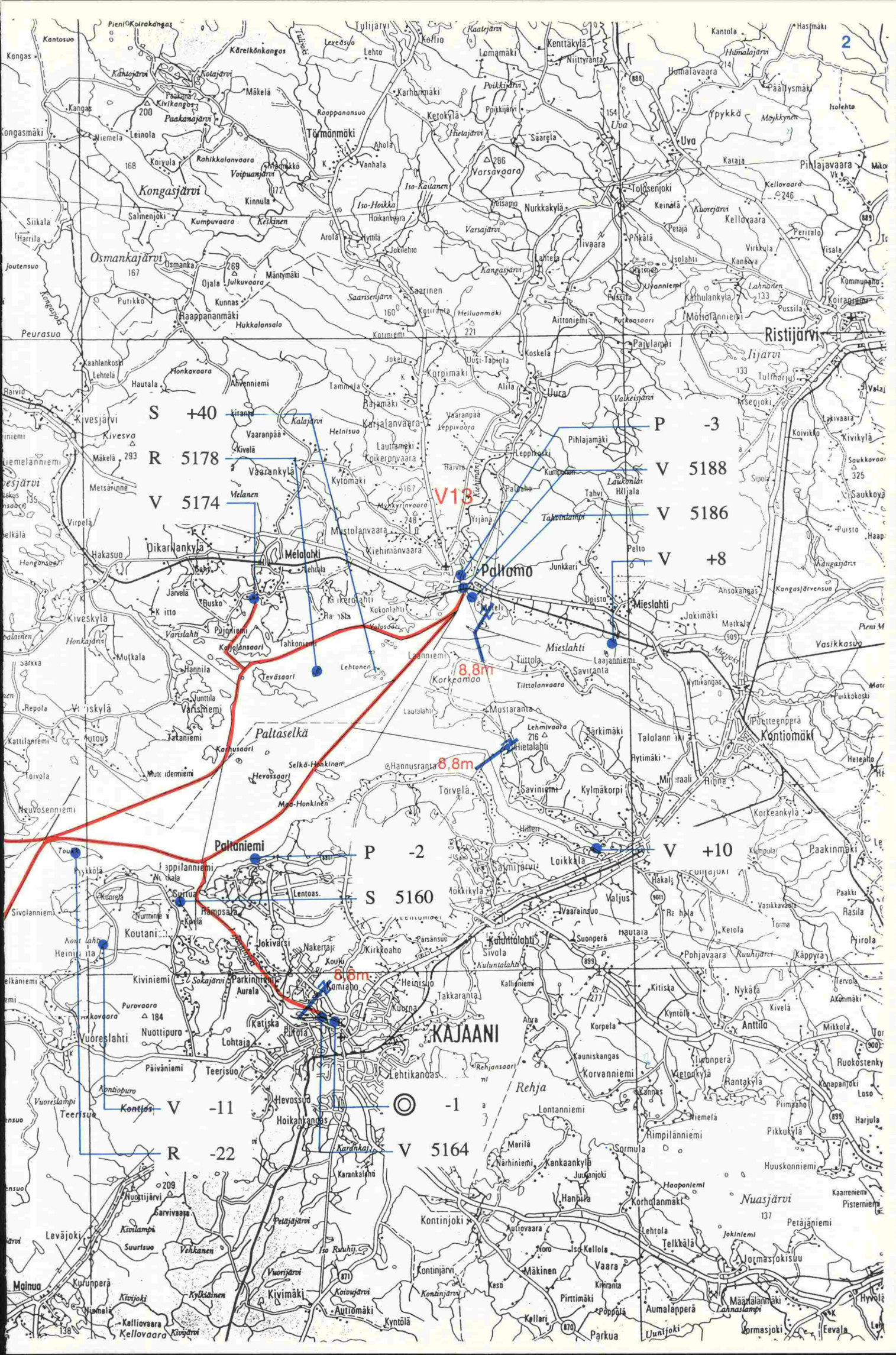
Liitekarttoihin on lisäksi merkitty:

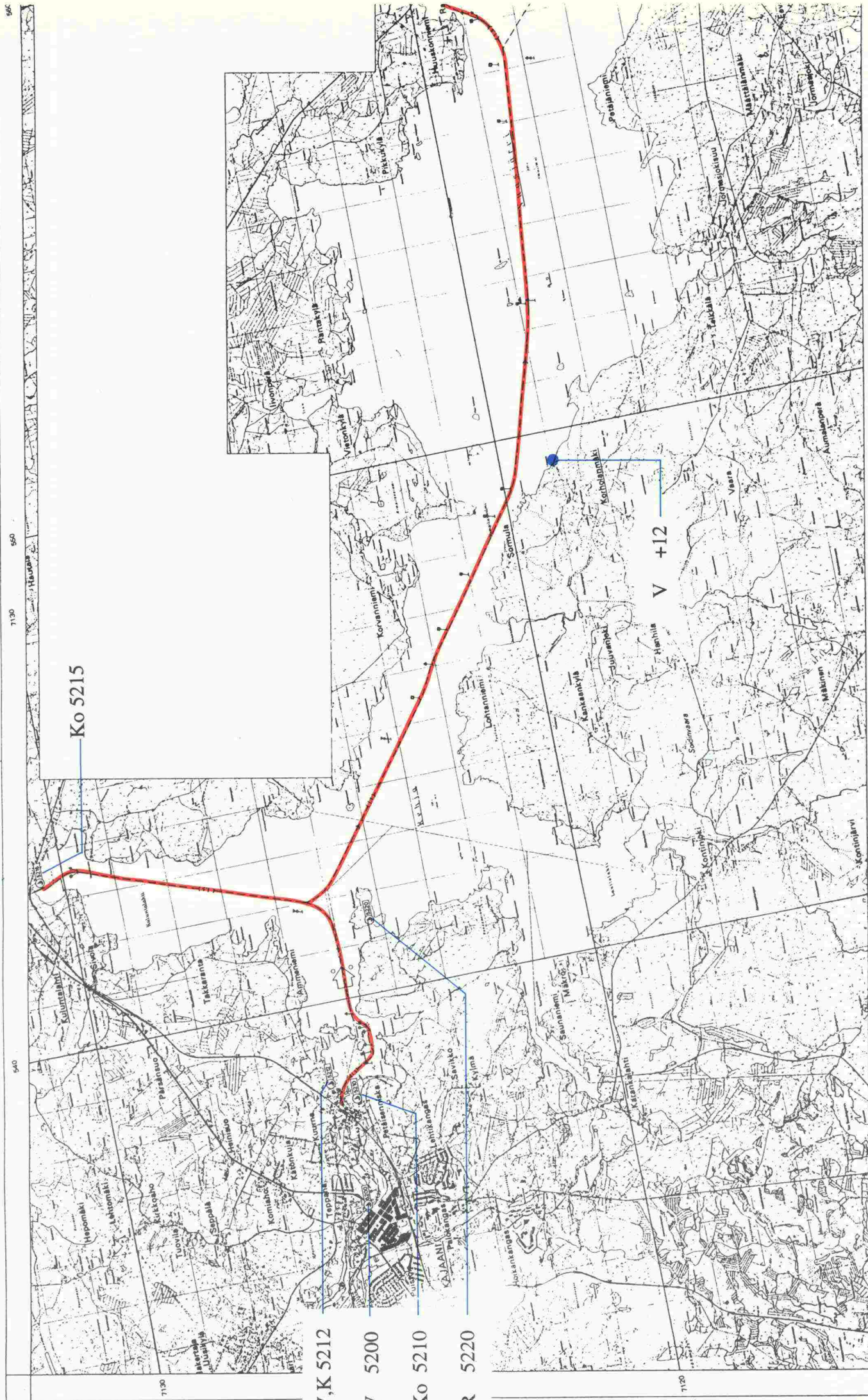
 rajoittava silta tai johto, alikulkukorkeus merkitty

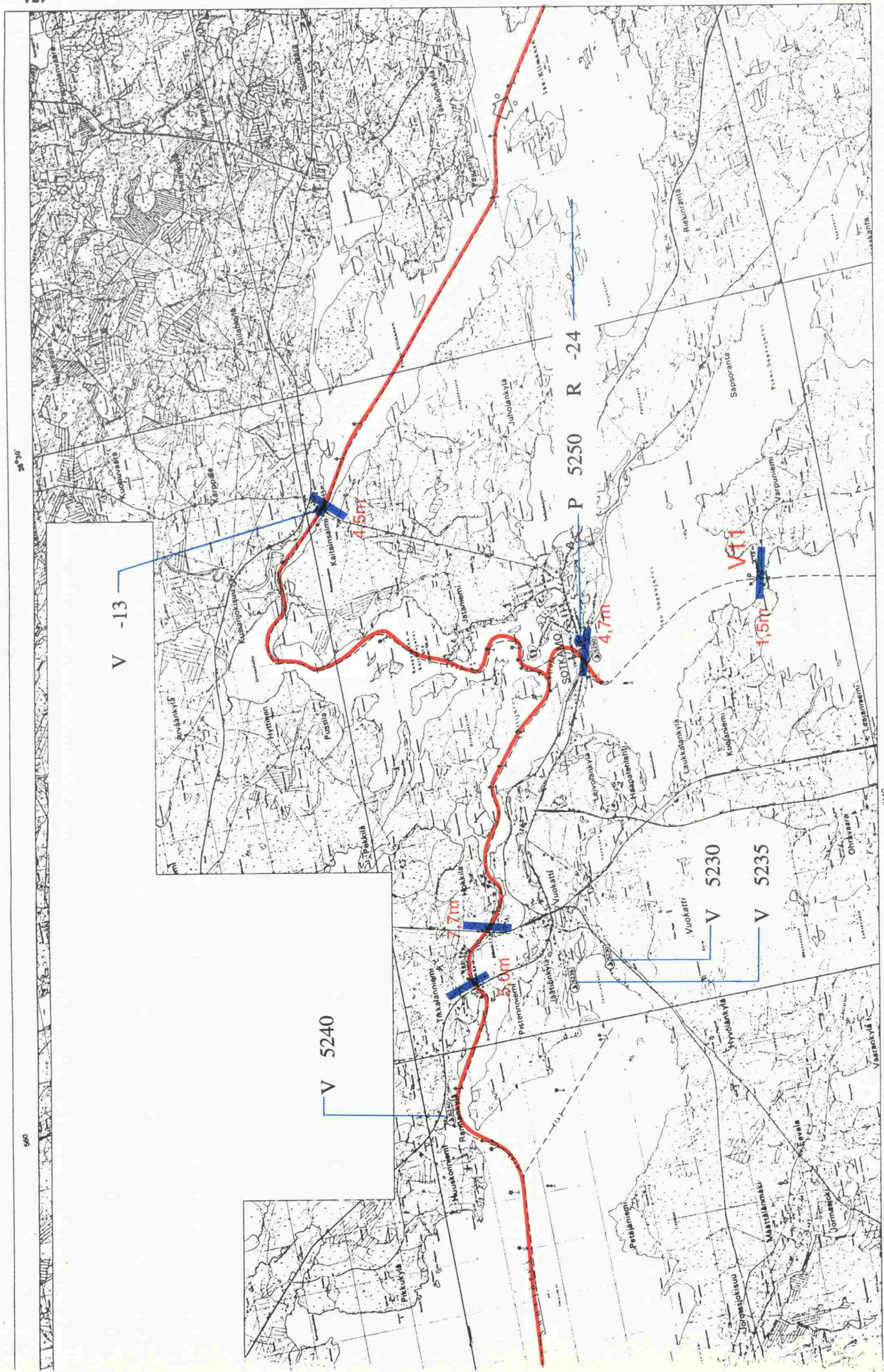
KARTTAJAKO

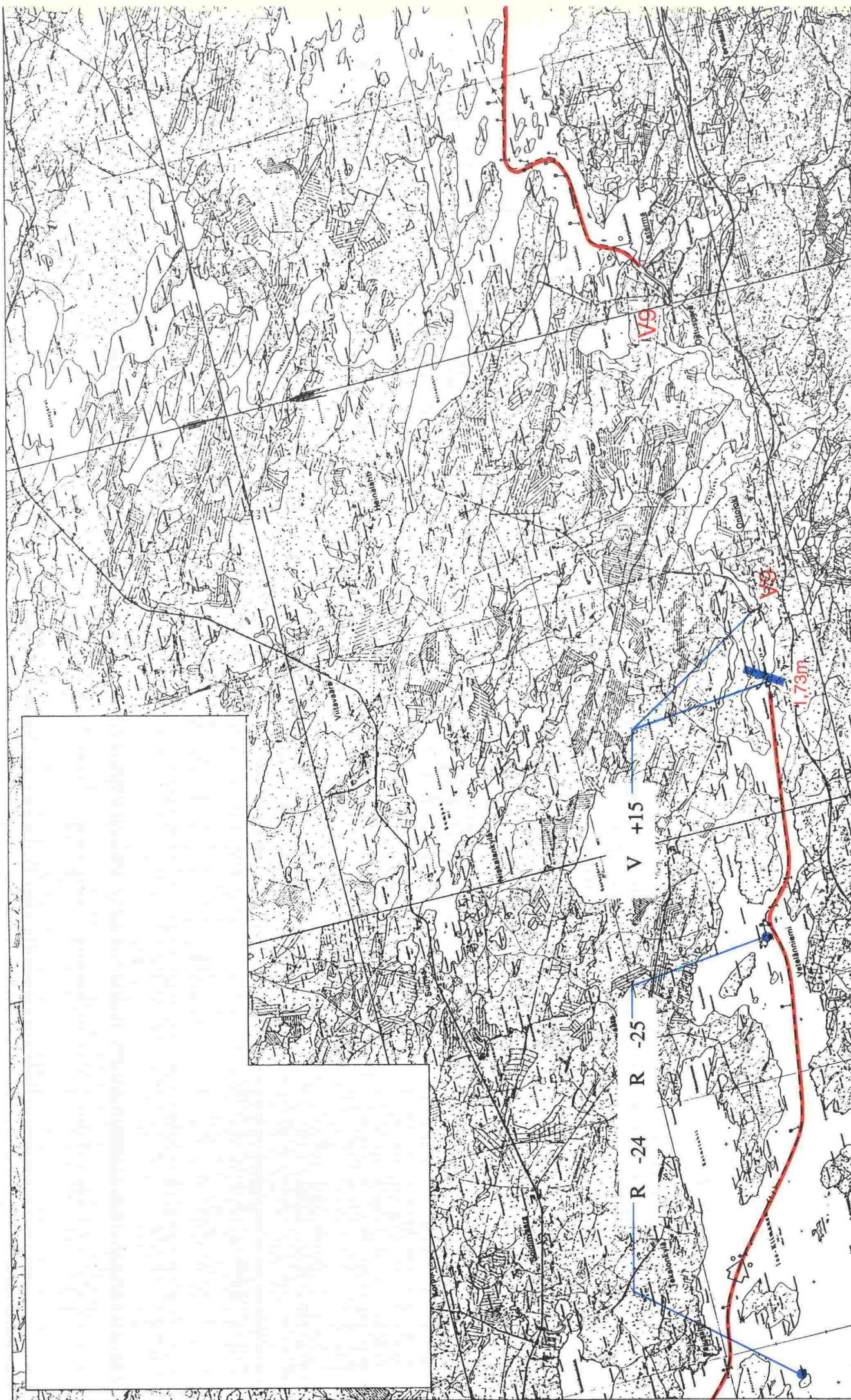

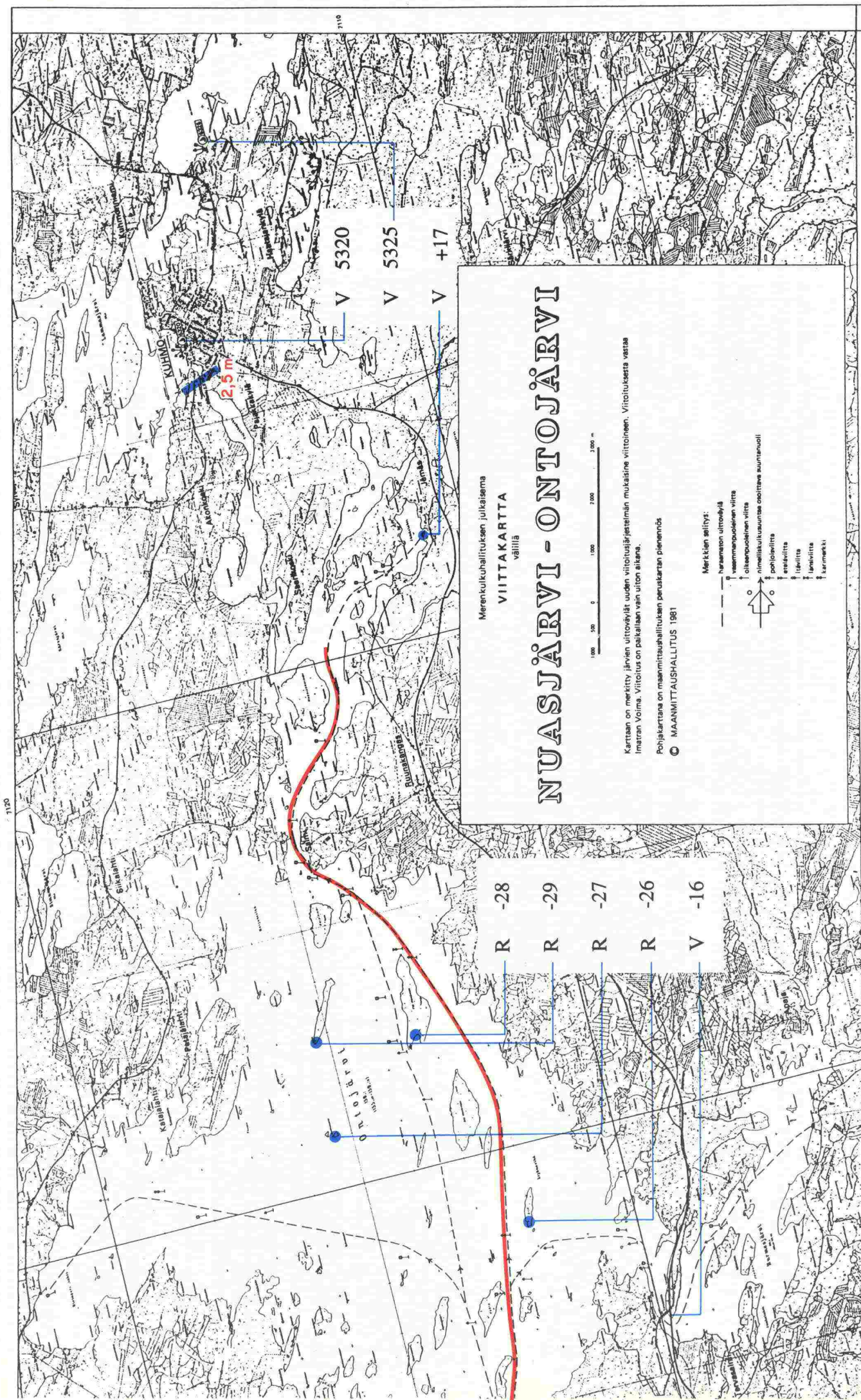

1110 440

430

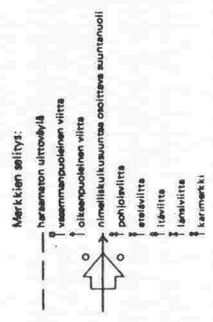
Merenkukullituksen julkaisema
VIITAKARTTA
välillä

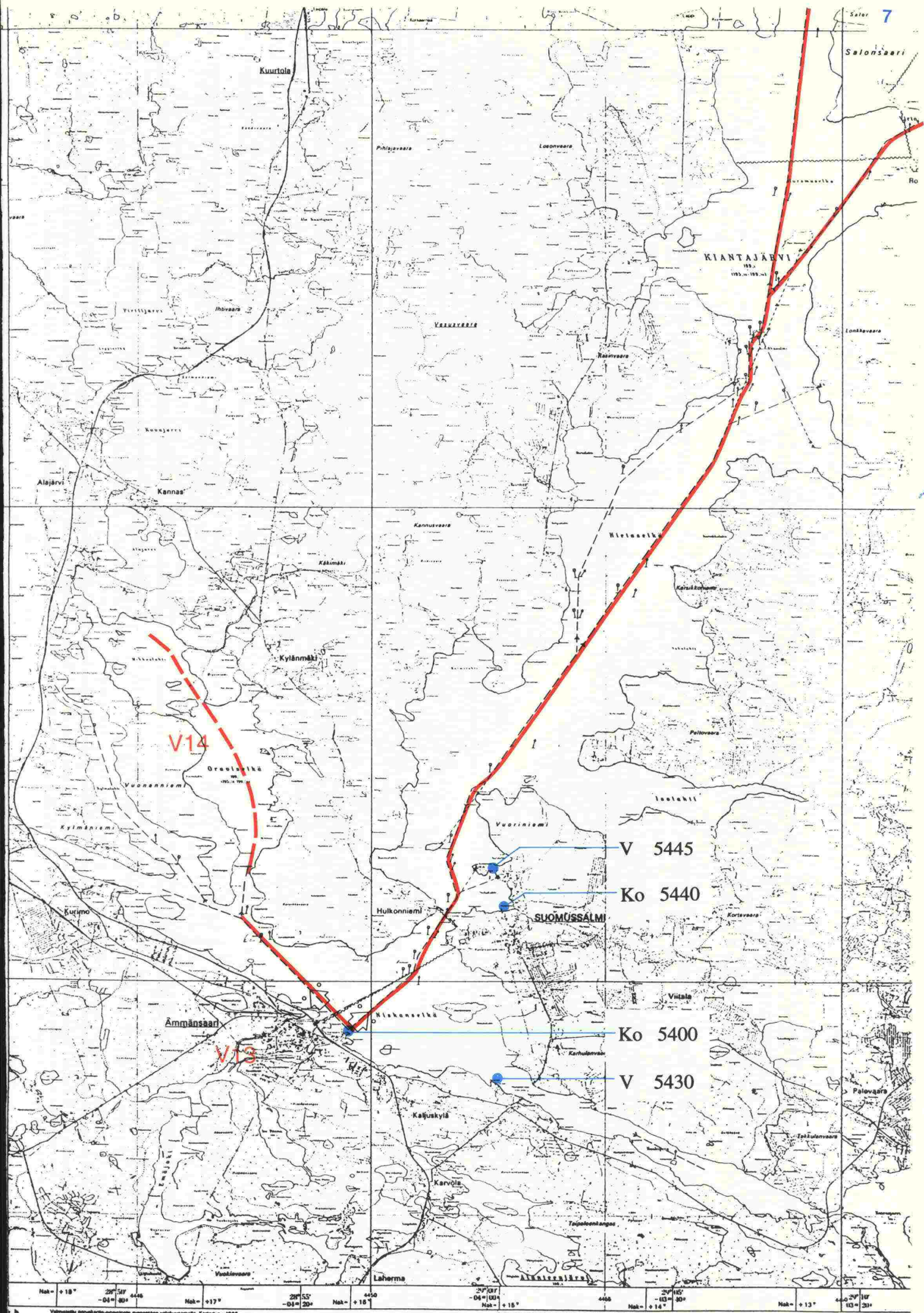
NUASJÄRVI - ONTOJÄRVI

Karttaan on merkitty järvien uittovälit uuden uittovälisysteimin mukaisine viittoineen. Viitotusasta vastaa
Intran Voima. Viitotus on pätkäin van uittot alana.

Pohjakaartana on maanmittauslaitoksen peruskartan pienennös

© MAANMITTAUSHALLITUS 1981

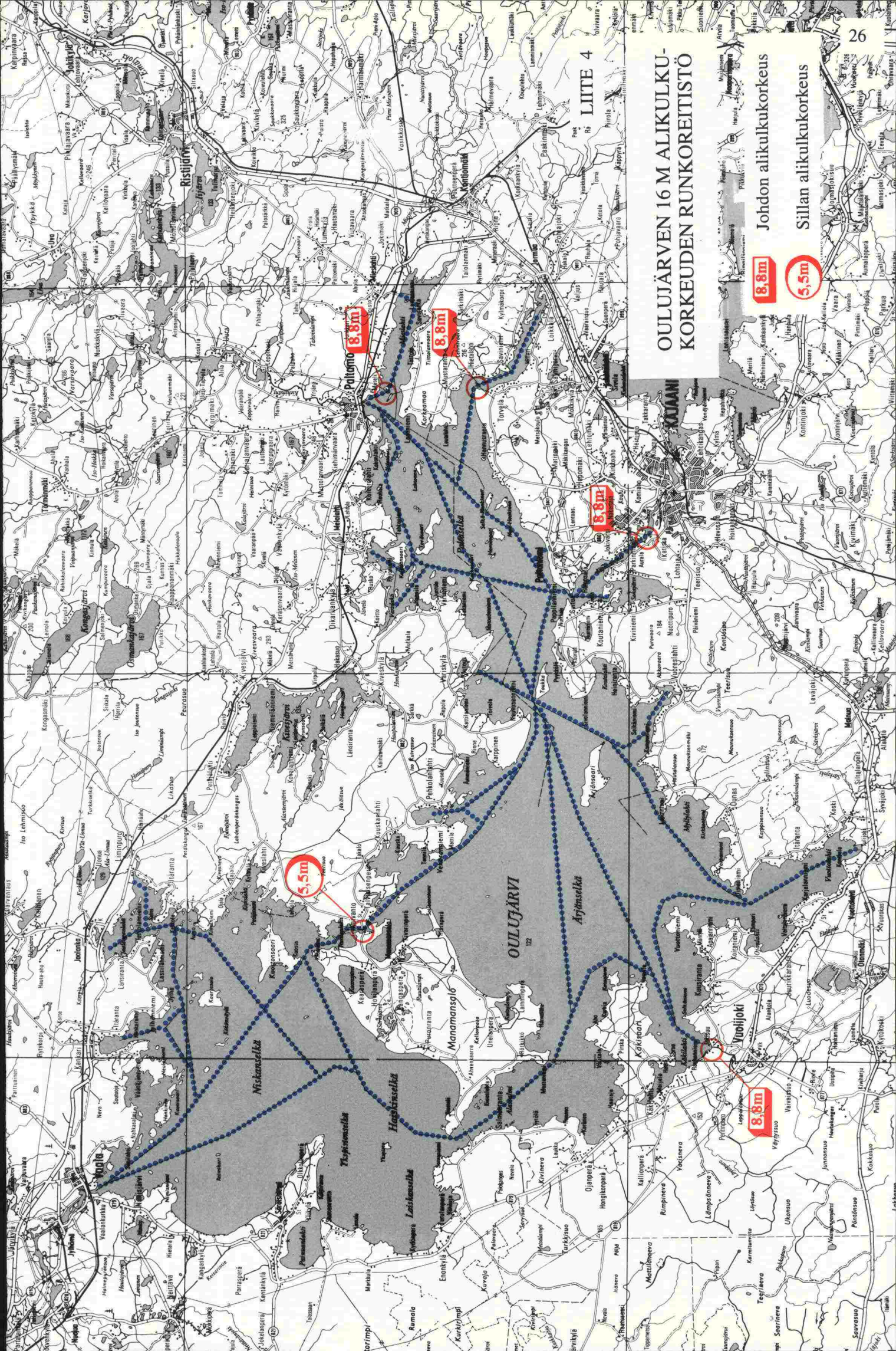

LIITE 3

VENESATAMARYHMÄN VENESATAMIEN SATAMALUOKITUS (26.5.1995)

satama- numero	paikannimi	satamaluokka
Oulujärvi		
5050	Jylhämä	vieraslaituri
5053	Saharanta	kotisatama, vieraslaituri
5057	Honkinen, Vaala	retkisatama
5061	Reimikari	retkisatama
5065	Ylä-Mulkku	retkisatama
5069	Kaarresalo	retkisatama
5073	Ruununtörmä	kotisatama, palvelusatama
5075	Aittoniemi	kotisatama, vieraslaituri
5081	Karhusaari	retkisatama
5085	Kiloniemi	kotisatama, vieraslaituri (kalasatama)
5089	Kuostonsaari	retkisatama
5100	Martinlahti	palvelusatama
5104	Teeriniemi	vieraslaituri
5107	Ykspisto	retkisatama
5110	Vähäoja	kotisatama, vieraslaituri
5123	Rytölahti	kotisatama, vieraslaituri (kalasatama)
5125	Honkinen, Vuolijoki	retkisatama
5127	Vuolijoki	kotisatama
5130	Kuusiranta	kotisatama, vieraslaituri (kalasatama)
5134	Kirppuniemi	vieraslaituri
5140	Ärjänsaari	suojasatama
5148	Karppisenniemi	suojasatama
5160	Koivuniemi, Poiju	suojasatama
5164	Kajaani, ponttonisilta	vieraslaituri
5174	Melalahti	kotisatama, vieraslaituri
5178	Mulkkusaaret	retkisatama
5186	Metelinniemi	kotisatama, vieraslaituri
5188	Käärmeniemi	vieraslaituri
Sotkamon reitti		
5200	Kajaani, Suvantoranta	vieraslaituri
5210	Petäisenniska	kotisatama
5212	Takkaranta	vieraslaituri (kalasatama)
5215	Kuluntalahti	kotisatama
5220	Rehjansaari	retkisatama
5230	Jäätiönlahti	vieraslaituri
5235	Jäätiönlahti	vieraslaituri
5240	Rannankylä	vieraslaituri

satama- numero	paikannimi	satamaluokka
5250	Pirttijärvi	kotisatama, palvelusatama
5320	Maakunnan ranta	vieraslaituri
5325	Kalevanranta	vieraslaituri
5340	Lentuankoski	kotisatama, vieraslaituri
5380	Petäjaniemi	vieraslaituri
Hyrynsalmen reitti		
5400	Ämmänsaari	kotisatama
5430	Kärrysniemi	vieraslaituri
5440	Harakanranta	kotisatama
5445	Kirkkonieni	vieraslaituri
5465	Virtasalmi	kalasatama
5485	Juntusranta	kotisatama, vieraslaituri
5495	Kiannanniemi	vieraslaituri (kalasatama)

LIITE 4

OULUJÄRVEN 16 M ALIKULKU- KORKEUDEN RUNKO

Johdon alikulukorkeus
Sillan alikulukorkeus

8,8m

5,5m